

Datum
2020-12-23

Adress
Rönbladsgatan 1 B

Diarienummer
GRF-2020-30239

Yttrande

Till
Kommunstyrelsen

Remiss angående riktlinjer och omorganisering gällande IT, digitalisering och systemförvaltning STK-2019-284

Sammanfattning

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade vid sitt sammanträde 2020-10-05 att skicka ut förslaget till ”Riktlinjer och förändrad ansvarsfördelning av IT, digitalisering och systemförvaltning” på remiss till samtliga nämnder.

Frågeställningar

- Ger riktlinjerna en tydlighet för nämnden och förvaltningen för hur staden arbetar tillsammans med IT och digitalisering?
- Hur ser nämnden på den föreslagna besluts- och behovsprocessen för kommungemensam IT och dess prioriteringar?

Grundskolenämnden anser att det är positivt att grundskoleförvaltningens IT-enhet och delar av digitaliseringsenheten, samt delar av systemförvaltningen på stadskontoret tillsammans med IT-service på serviceförvaltningen; ombildas till en ny kommungemensam IT-organisation som placeras inom serviceförvaltningen. Detta då grundskolenämnden ser fördelar med att resurser samlas centralt inom organisationen, då det ökar möjligheten för synergieffekter och resurshantering samt minskar antalet parallella processer.

Vidare är grundskolenämnden även positiv till att servicenämnden får i uppdrag att årligen till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige bereda ärende om antagande av plan för kommungemensam IT med syfte att fastslå riktningen inför de kommande åren. Detta skapar transparens som ger grundskoleförvaltningen och andra förvaltningar möjlighet att förhålla sig till en gemensam planering. Grundskolenämnden anser dock att hänsyn måste tas till lagförändringar och kunna vara förändringsbar under året. Detsamma gäller om det sker stora principiella icke egendrivna krav på utvecklingsinsatser.

När det gäller förändringarna av finansieringen av kommungemensam IT anser grundskolenämnden att det måste tydliggöras vad grundskoleförvaltningen förväntas kommunbidragsväxla och om grundskoleförvaltningen fortsatt förväntas finansiera något för den gemensamma IT-enheten. Grundskolenämnden efterfrågar ett tydliggörande av den

kompleta finansieringsmodellen, men är positivt till att den kommungemensamma IT-enheten ska få kommunbidrag och inte debiteras av övriga förvaltningar.

Grundskolenämnden anser att det har varit en mycket hög kostnadsutveckling inom IT området under de senaste åren. Det är därför av stor vikt att det finns en stark kostnadskontroll inom kommungemensam IT och att man aktivt arbetar för att sänka kostnader, inte bara centralt men också genom att tillhandahålla och utveckla funktioner som ger effekt i förvaltningarnas egna budgetar och utgår från verksamhetsbehov. Grundskolenämnden anser att det är av stor vikt att en samlad IT-organisation på serviceförvaltningen också innebär att stadens totala kostnader sänks. Det är inte rimligt att en samlad organisation inte skulle kunna innebära någon form av effektivisering.

Utifrån nuvarande läge vill grundskolenämnden vara tydliga med att det inte finns utrymme för några kostnadsökningar.

Fler synpunkter från grundskolenämnden återfinns i detta yttrande.

Yttrande

Ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade vid sitt sammanträde 2020-10-05 att skicka ut förslaget till ”Riktlinjer och förändrad ansvarsfördelning av IT, digitalisering och systemförvaltning” på remiss till samtliga nämnder.

Frågeställningar

- Ger riktlinjerna en tydlighet för nämnden och förvaltningen för hur staden arbetar tillsammans med IT och digitalisering?
- Hur ser nämnden på den föreslagna besluts- och behovsprocessen för kommungemensam IT och dess prioriteringar?

Grundskolenämnden anser att det är positivt att IT-enheten och delar av digitaliseringsenheten, samt delar av systemförvaltningen på stadskontoret tillsammans med IT-service på serviceförvaltningen; ombildas till en ny kommungemensam IT-organisation som placeras inom serviceförvaltningen. Detta då grundskolenämnden ser fördelar med att resurser samlas centralt inom organisationen, då det ökar möjligheten för synergieffekter och resurshantering samt minskar antalet parallella processer.

Vidare är grundskolenämnden även positiv till att servicenämnden får i uppdrag att årligen till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige bereda ärende om antagande av plan för kommungemensam IT med syfte att fastslå riktningen inför de kommande åren. Detta skapar transparens som ger grundskoleförvaltningen och andra förvaltningar möjlighet att förhålla sig till en gemensam planering.

Grundskolenämnden anser dock att det saknas tydlighet i hur man säkerställer att det är förvaltningarnas verksamhetsbehov som styr innehållet i årsplanen för kommungemensam IT och att man behöver förtydliga hur detta ska ske. Grundskolenämnden anser även att hänsyn måste tas till lagförändringar och kunna vara förändringsbar under året. Detsamma gäller om det sker stora principiella icke egendrivna krav på utvecklingsinsatser.

Finansiering

När det gäller förändringarna av finansieringen av kommungemensam IT anser grundskolenämnden att det måste tydliggöras vad grundskoleförvaltningen förväntas kommunbidragsväxla och om grundskoleförvaltningen fortsatt förväntas finansiera något för den gemensamma IT-enheten. Grundskolenämnden efterfrågar ett tydliggörande av den kompletta finansieringsmodellen, men är positivt till att den kommungemensamma IT-enheten ska få kommunbidrag och inte debiteras av övriga förvaltningar.

Grundskolenämnden anser att det har varit en mycket hög kostnadsutveckling inom IT området under de senaste åren. Det är därför av stor vikt att det finns en stark kostnadskontroll inom kommungemensam IT och att man aktivt arbetar för att sänka kostnader, inte bara centralt men också genom att tillhandahålla och utveckla funktioner som ger effekt i förvaltningarnas egna budgetar och utgår från verksamhetsbehov. Grundskolenämnden anser att det är av stor vikt att en samlad IT-organisation på serviceförvaltningen också innebär att stadens totala kostnader sänks. Det är inte rimligt att en samlad organisation inte skulle kunna innebära någon form av effektivisering.

Utifrån nuvarande läge vill grundskolenämnden vara tydliga med att det inte finns utrymme för några kostnadsökningar.

Riktlinjer och anvisningar för rapportering för kommungemensam IT

Grundskolenämnden anser att det måste finnas en klar och tydlig process för hur förvaltningarna kan påverka riktlinjernas förändring, då de måste kunna möta den föränderliga digitaliseringen och de behov som återfinns i grundskoleförvaltningens verksamheter.

En IT-organisation från strategiskt planerande till leverans

Grundskolenämnden är positiv till förslaget att skapa en IT-organisation som kan agera integrerat i alla steg, från strategiskt planerande tillsammans med förvaltningarna, till leverans och digitalisering med hjälp av IT. Organisationsförändringen möjliggör att förutsättningarna till ett helhetsansvar ökar när det gäller utveckling och upphandling.

Systemägarskap

Grundskolenämnden anser att det är viktigt att det tydliggörs vilka centrala system som berörs och att rollbesättningen utifrån PM3-modellen tydliggörs både utifrån organisatorisk placering och i förhållande till respektive förvaltnings organisation. Detta så att

förvaltningarna får möjlighet att vara med och påverka och besluta när det gäller systemen utifrån förvaltningarnas behov.

Grundskolenämnden önskar ett förtydligande om vad ”delar av systemförvaltningen” innebär gällande ”IT-enheten och hela eller delar av digitaliseringsenheten samt delar av systemförvaltningen på stadskontoret tillsammans med IT-service på serviceförvaltningen ombildas till en ny kommungemensam IT-organisation och placeras inom serviceförvaltningen.” Vidare anser grundskolenämnden att det finns en otydlighet hur styr- och ledningsprocesserna ska fungera efter ombildningen till en ny kommungemensam IT-organisation.

Behov som inte täcks av basleveranserna från kommungemensam IT

Om kommungemensam IT upphandlat en förmåga som grundskoleförvaltningen inte ser lever upp till förvaltningens kvalitativa krav, vill förvaltningen kunna använda den förmåga som förvaltningen anser vara bäst utifrån kärnprofessionens perspektiv för att inte fastna i inlåsnings effekter. För grundskoleförvaltningens del är exempel på detta de behov som återfinns gällande pedagogik, didaktik och metodik och som särskiljs från den generella digitala administrativa miljön. Det är viktigt att det finns ett möjliggörande perspektiv och att de digitala förmågor som utvecklas är flexibla och anpassningsbara, utifrån respektive förvaltnings behov i utvecklingsplanen hos kommungemensam IT. Exempel på detta är e-tjänstplatt-formen som är en flexibel lösning där respektive förvaltnings behov kan tillgodoses. Tröskeln för att utveckla verksamhetsspecifika lösningar måste vara låg, för att inte hindra verksamhetsutveckling.

Grundskolenämnden efterfrågar även förtydligande om, när och utifrån vilken grund som kommungemensam IT kan avslå förvaltningarnas initiativ.

Definition av kommungemensam IT

”Definition av kommungemensam IT

Kommungemensam IT omfattar samtliga digitala förmågor som är kommungemensamma, dvs. de används av samtliga förvaltningar. En digital förmåga består av IT-plattformar samt processer och kompetenser. Syftet med kommungemensam IT är att leverera säker och funktionell IT i förvaltningarnas verksamhetsprocesser.”

Grundskolenämnden anser att begränsningen ”används av samtliga förvaltningar” ovan gällande de digitala förmågorna riskerar att försätta kommungemensam IT i ett förvaltande perspektiv. Utveckling av digitala förmågor bör snarare baseras på potentiell resurseffektivisering och vara möjliggörande; där enskilda förvaltningar tillsammans med kommungemensam IT kan bli piloter för att driva utvecklingen tillsammans, för att sedan kunna appliceras som en förmåga för samtliga förvaltningar.

Servicenämndens ansvar för kommungemensam IT

Innehållet i årsplanen för kommungemensam IT behöver enligt grundskolenämnden vara föränderlig utifrån förändrade lagkrav under innevarande budgetår.

Serviceförvaltningens ansvar för kommungemensam IT

I remissen lyfts följande punkter upp utifrån vad prioriteringen ska utgå från:

- ”bättre kvalitet i service mot invånarna”
- ”minskade kostnader för förvaltningarna”
- ”förbättrad arbetsmiljö i staden”

Grundskolenämnden anser att begreppet ”invånare” är otydligt och efterfrågar ett förtydligande av innebörden med detta. Begreppet brukare eller intressent anser grundskolenämnden vara mer inkluderande utifrån att också eleverna är aktiva brukare/intressenter. Grundskolenämnden ser inte att det finns en tydlig prioriteringsprincip gällande utvecklingsinsatser, utifrån ovanstående prioriteringar. Det framgår inte hur man avser säkerställa att det är förvaltningarnas verksamhetsbehov, som styr innehållet i årsplanen för kommungemensam IT.

Principer för digital informationshantering

Grundskolenämnden ser inte att principerna för digital informationshantering är grundläggande rörande den organisatoriska förändringen, utan är principer som staden behöver förhålla sig till oavsett utifrån hur central IT organiserar sig. Principerna utgör en grund för att gemensamt kunna utveckla stadens digitala förmågor. Detta ger grundskoleförvaltningen en möjlighet att använda data för ytterligare analys, utvecklingsmöjligheter och ett mindre beroende av leverantörer. Därav har grundskolenämnden inga invändningar mot detta.

Ordförande

.....
Sara Wettergren
.....

Direktör

.....
Anders Malmquist
.....

SD avser inkomma med ett särskilt yttrande